

NIEUŹRZAŁY (10) *part praet act*

nieuźrzały (3), **nieujrzały** (3), **nieuzrzały** (2), *nieuźrzały a. nieuzrzały* (2); *nieuźrzały BierEz*; *nieujrzały GliczKsiąż* (3); *nieuźrzały* : *nieuzrzały Mącz* (2:2).

W pisowni łącznej (8), *w rozłącznej* (2).

e jasne; -a- (6), -ã- (2); -a- *GliczKsiąż* (3); -ã- *BierEz*; -a- : -ã- *Mącz* (3:1).

sg m N *nieuźrzały* (1). \diamond *n G* *nieuźrzał(e)go* (1). \diamond *pl N subst* *nieuźrzał(e)* (3). \diamond *G* *nieuźrzałych* (3). \diamond *A subst* *nieuźrzał(e)* (1). \diamond *L* *nieujrzałych* (1).

Sł stp notuje, Cn brak, Linde XVI w. (trzy z niżej notowanych przykładów) s.v. 1.uźrzeć.

W funkcji przymiotnika: Niedojrzały; młody; crudus, immaturus Mącz (10) : Narwać gron winnych nieuzrzałych á dać gim leżeć na flończu przez cżytryzy dni *FalZioł* I 155d, I 71a; Cruda poma, Niedoftałe/ *nieuźrzałe yáblká. Mącz* 69b, 211c, 263d, 478c.

W charakterystycznych połączeniach: nieuźrzałe grona winne (2), *jabłka* (2), *śliwy, wino*.

Szereg: »mały i nieuźrzały« (1): Otożći o śliwy niedbam/ Y ták ich nie rádá iadam: A zwłafzczá iże fą mále/ A y iefzcze *nieuźrzałe. BierEz* L3v.

W przen (3) :

W przeciwstawieniu: »nieujrzały ... doszły« (1): áby fyn nye zárázem w fífacyech gmerał á brákował/ ále áby fie tego zá nye vyrzálých lat vczył/ yákoby myał czáfu fwego doślęgo brakować *GliczKsiąż* F2v.

Wyrażenie: »nieujrzałe lata« = młodość (3): Co theż záráz vczył [Bóg] onym dzyecyom/ zyął ye w nyeuyrzałych lecyech s fwyátá. *GliczKsiąż* F7, B, F2v.

Szereg: »młody a nieujrzały« (1): ábyfmy pifáli [...] yákyemby ćwiczenyem ony [dzieci] opátrzyć/ álbo ná coby ye wyesc zá ich młodych á nyeuyrzałych lat [rodzice] myeli *GliczKsiąż* B.

Synonimy: młody, niedostały, niedoszły, niedoźrzały.

Cf UŹRZAŁY